

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI LSR ZA

2023

ROK

Nazwa LGD

Lokalna Grupa Działania "Rozwój Ziemi
Lubaczowskiej"

Nr KRS

0000311738

Województwo

Podkarpackie

Dotyczy funduszy:

EFRROW

EFMR

 EFRR EFS

LGD obowiązkowo wypełnia części 1, 2 oraz 6 i 7, a także w zależności od tego z jakich środków współfinansowana jest LSR części 3 i/lub 4a lub 4b i/lub 5. Sprawozdanie należy złożyć zarządowi województwa zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 23 lit. c umowy ramowej.

Część 1																			
Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR																			
Cele ogólne				Cele szczegółowe				Przedsięwzięcia											
Nazwa	Budżet w LSR [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Budżet w LSR [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Program / fundusz	Budżet w LSR [PLN/EUR]	Pomoc przyznana		Pomoc wypłacona						
											Realizacja budżetu [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [%]	Realizacja budżetu [PLN/EUR]	Realizacja budżetu [%]					
Aktywny i zdrowy styl życia przedsiębiorczych mieszkańców	2414375,00	1946910,02	80,64%	1.1. Zbudowanie atrakcyjnego produktu turystycznego obszaru LGD	2252426,00	1802674,14	80,03%	1.1.1 Zwiększenie atrakcyjności obszaru LGD i jego promocja	PROW	24375,00	24375,00	100,00%	20917,51	85,82%	19.3				
								1.1.2 Dobre praktyki w zakresie turystycznego rozwoju obszaru	PROW	3750,00	3750,00	100,00%	3720,25	99,21%	19.4				
								1.1.4 Kreowanie produktu turystycznego obszaru LGD wykorzystującego dziedzictwo lokalne	PROW	91062,29	91062,31	100,00%	91062,29	100,00%	1,2/2018/G 1/2019/G				
								1.1.5 Niekomercyjna infrastruktura turystyczna	PROW	1156030,12	1082811,41	93,67%	839124,60	72,59%	5/2017, 2/2019,1/2021				
								1.1.6 Opracowanie i/lub wdrażanie koncepcji produktów i marki obszaru LGD	PROW	10323,01	10323,01	100,00%	10323,01	100,00%	2/2018/W				
								1.1.7 Tworzenie komercyjnych produktów turystycznych	PROW	503942,44	444794,84	88,26%	444794,84	88,26%	1/2017, 1/2019, 3/2021				
								1.1.8 Podejmowanie działalności gospodarczej w branży turystycznej i okolicy turystycznej	PROW	346244,11	337587,17	97,50%	276032,61	79,72%	4/2017, 2/2020,3/2021				
								1.1.9 Podejmowanie działalności gospodarczej przez kobiety	PROW	116699,03	116699,03	100,00%	116699,03	100,00%	2/2017,				
								1.2.1 Kreowanie dodatkowych przychodów na bazie produktów lokalnych	PROW	58750,00	58000,00	98,72%	53566,98	91,18%	19.3				
				1.2.2 Animator lokalny - aktywizacja i szkolenie grupy animatorów	PROW	10474,21	10474,21	100,00%	10474,21	100,00%	1/2018/W								
				1.2.3 Inkubator dotacji - udzielanie informacji i wsparcie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	PROW	34715,93	33516,05	96,54%	22215,93	63,99%	3/2018W								
				1.2.4 Wydarzenie podsumowujące i nagradzające najaktywniejszych mieszkańców	PROW	14000,00	14000,00	100,00%	13969,90	99,79%	19.4								
				1.2.5 Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych	PROW	44008,86	44008,86	100,00%	44008,86	100,00%	3/2018/G								
				Razem											2271401,89	X	1946910,02	X	
				w tym PROW 2014-2020											2271401,89		1946910,02		
Koszty bieżące								Szkolenia dla pracowników biura LGD	PROW	8500,00	23500,00	100,00%	21561,06	91,75%					
								Szkolenia dla organu decyzyjnego LGD	PROW	15000,00									
								Funkcjonowanie biura	PROW	408945,00					408945,00	100,00%	407379,70	99,62%	
razem koszty bieżące											432445,00	x	428940,76	x					

Należy wypełnić w oparciu informacje zawarte w LSR, w szczególności w Planie działania. Suma kwot powinna zrównać się z budżetem na realizację LSR określonym w umowie ramowej. W przypadku gdy LSR została przewalutowana z PLN na euro, to również sprawozdanie roczne powinno być sporządzone w oparciu o walutę euro. Określenie finansowej realizacji LSR w EUR odbywa się wg kursu wymiany PLN /EUR, publikowanego przez Europejski Bank Centralny (EBC) z przedostatniego dnia roboczego miesiąca grudnia i roku, za które jest składane sprawozdanie.

W przypadku PROW 2014 – 2020: Dane w kolumnie „Realizacja budżetu celów ogólnych”, „Realizacja budżetu celów szczegółowych” oraz „Realizacja budżetu przedsięwzięć. Pomoc wypłacona” należy dla poddziałania 19.2 oraz 19.3 podać narastająco i powinny obejmować wyłącznie środki dotyczące operacji zakończonych, dla których płatność końcowa/druga transza (dotyczy premii na podejmowanie działalności gospodarczej) została wypłacona beneficjentowi, w przypadku poddziałania 19.4 dane należy podać dla operacji trwających, dla których dokonano płatności przynajmniej jednej transzy. Dane obejmują także środki własne beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych, stanowiące wymagany krajowy wkład środków publicznych.

Dane w kolumnie „Realizacja budżetu przedsięwzięć. Pomoc przyznana” należy podać narastająco i powinny obejmować kwoty z zawartych umów o przyznaniu pomocy, uwzględniających ewentualne zmiany tych umów (aneksy umowy o przyznaniu pomocy). Dane nie powinny obejmować kwot z rozwiązanych umów przyznania pomocy.

Dane w kolumnie „Realizacja budżetu ... w %” należy wskazać jako wynik dzielenia kwoty podanej w zł w kolumnie „Realizacja budżetu ...” przez kwotę w kolumnie „Budżet ...”.

W przypadku EFS: Pod uwagę należy brać operacje/etapy operacji, dla których zatwierdzone zostały do 31 grudnia wydatki kwalifikowalne w ramach wniosków o płatność.

Część 2															
Rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR															
Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)	Jednostka miary	Stan początkowy	Stan docelowy	Realizacja (%)	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Kod wskaźnika (dotyczy EFRROW)	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)		
													U	P	
Aktywny i zdrowy styl życia przedsiębiorczych mieszkańców	1.1.Zbudowanie atrakcyjnego produktu turystycznego obszaru LGD	Liczba uczestników wydarzeń		sztuka	0	200	200,00%	1.1.1 Zwiększenie atrakcyjności obszaru LGD i jego promocja	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym współpracy międzynarodowej	3.2.2	sztuka	1	100,00%	100,00%	19.3
		Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych		sztuka	0	54	137,04%	1.1.2 Dobre praktyki w zakresie turystycznego rozwoju obszaru	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	4.3	sztuka	3	100,00%	100,00%	19.4
		Liczba uczestników wydarzeń		sztuka	0	9200	87,07%	1.1.4 Kreowanie produktu turystycznego obszaru LGD wykorzystującego dziedzictwo lokalne	Liczba wydarzeń	2.12 2.1	sztuka	15	113,33%	113,33%	1,2/2018/G 1/2019/
		Liczba osób, które skorzystały z nowo powstałej z infrastruktury turystycznej		sztuka	0	35700	86,83%	1.1.5 Niekommercyjna infrastruktura turystyczna	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej	2.4 2.5 2.1	sztuka	21	95,24%	76,19%	5/2017, 2/2019,1/20
		Liczba operacji mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska i/lub łagodzenie zmian klimatu		sztuka	0	1	1000,00%								
		Liczba uczestników wydarzeń		sztuka	0	600	105,00%	1.1.6 Opracowanie i/lub wdrażanie koncepcji produktów i marki obszaru LGD	Liczba wydarzeń	2.12	sztuka	3	100,00%	100,00%	2/2018/W
		Liczba utworzonych miejsc pracy	1.3	sztuka	0	15	93,33%	1.1.7 Tworzenie komercyjnych produktów turystycznych	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	1.2 2.1	sztuka	12	91,67%	91,67%	1/2017, 1/2019, 3/2
		Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	2.13	sztuka	0	4	225,00%								
		Liczba operacji mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska i/lub łagodzenie zmian klimatu		sztuka	0	6	183,33%								
		Liczba utworzonych miejsc pracy	1.3	sztuka	0	22	86,36%	1.1.8 Podejmowanie działalności gospodarczej w branży turystycznej i okoturystycznej	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	1.1 2.1	sztuka	22	100,00%	81,82%	4/2017, 2/2020,3/20
		Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	2.13	sztuka	0	3	600,00%								
		Liczba operacji mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska i/lub łagodzenie zmian klimatu		sztuka	0	4	275,00%								
		Liczba utworzonych miejsc pracy	1.3	sztuka	0	5	100,00%	1.1.9 Podejmowanie działalności gospodarczej przez kobiety	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa przez kobiety	1.1 2.1	sztuka	5	100,00%	100,00%	2/2017
		Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje	2.13	sztuka	0	1	500,00%								
	Liczba operacji mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska i/lub łagodzenie zmian klimatu		sztuka	0	2	150,00%									
	rodzanej mieszkańców		Liczba uczestników wydarzeń		sztuka	0	400	327,50%	1.2.1 Kreowanie dodatkowych przychodów na bazie produktów lokalnych	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	3.2	sztuka	1	100,00%	100,00%
Liczba uczestników wydarzeń				sztuka	0	500	102,00%	1.2.2 Animator lokalny - aktywizacja i szkolenie grupy animatorów	Liczba wydarzeń aktywizujących	2.12	sztuka	5	100,00%	100,00%	1/2018/W

1.2 Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i gosp	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	sztuka	0	270	146,30%	1.2.3 Inkubator dotacji - udzielanie informacji i wsparcie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	2.12	sztulka	16	100,00%	75,00%	3/2018W
	Liczba uczestników wydarzeń	sztuka	0	4000	213,25%	1.2.4 Wydarzenie podsumowujące i nagradzające najaktywniejszych mieszkańców	Liczba wydarzeń	4.3	sztuka	8	100,00%	100,00%	19.4
	Liczba uczestników wydarzeń	sztuka	0	5000	48,80%	1.2.5 Wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych	Liczba wydarzeń	2.12 2.1	sztuka	8	100,00%	200,00%	3/2018/G
	Liczba operacji mających pozytywny wpływ na ochronę środowiska i/lub łagodzenie zmian klimatu	sztuka	0	5	0,00%								
koszty bieżące						Szkolenia dla pracowników biura LGD	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	4.1	szt	29	100,00%	100,00%	
						Szkolenia dla organu decyzyjnego LGD	Liczba osobodni szkoleń dla organu decyzyjnego LGD	4.1	szt	20	100,00%	100,00%	
						Doradztwo w biurze LGD	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	4.2	szt	75	1613,33%	1613,33%	
						Funkcjonowanie biura	Liczba miesięcy funkcjonowania biura	4.4 4.5	szt	82	110,98%	110,98%	

Należy wskazać cele, przedsięwzięcia i wskaźniki realizacji LSR, z uwzględnieniem logiki powiązań pomiędzy tymi elementami (matryca logiczna).

Każdy cel szczegółowy oraz każde przedsięwzięcie powinny zostać przyporządkowane do jednego celu ogólnego. Przyporządkowanie przedsięwzięć do celów ogólnych i szczegółowych powinno być zgodne z przyporządkowaniem dokonany w arkuszu "Finansowy postęp".

LGD powinna dokonać analizy treści swoich matryc logicznych/planów działania celem identyfikacji wskaźników, które można zastąpić nowym brzemieniem wskazanym w arkuszu "Wskaźniki obowiązkowe PROW". Dlatego też matrycę logiczną należy wypełniać w powiązaniu z arkuszem "Wskaźniki obowiązkowe PROW". Dla zidentyfikowanego wskaźnika produktu i rezultatu w matrycy logicznej należy przypisać kod wskaźnika z arkusza "Wskaźniki obowiązkowe PROW", przypisany do poszczególnych wskaźników (o ile dany wskaźnik obowiązkowy jest adekwatny do danej LSR).

Dane w kolumnach „Stan początkowy” oraz „Stan docelowy” należy wypełnić zgodnie z danymi w lokalnej strategii rozwoju.

W przypadku PROW 2014 – 2020: Dane w kolumnie „Realizacja” w odniesieniu do wskaźników rezultatu oraz kolumnie „Realizacja P” w odniesieniu do wskaźników produktu dla poddziałania 19.2 oraz 19.3 należy podać narastająco i powinny obejmować wyłącznie informacje dotyczące operacji zakończonych, dla których płatność końcowa/druga transza (dotyczy premii na podejmowanie działalności gospodarczej) została wypłacona beneficjentowi, w przypadku poddziałania 19.4 dane należy podać dla operacji trwających, dla których dokonano płatności przynajmniej jednej transzy.

Dane w kolumnie „Realizacja U” w odniesieniu do wskaźników produktu należy podać narastająco i powinny obejmować wyłącznie informacje dotyczące operacji w odniesieniu do których zawarto umowy o przyznaniu pomocy, uwzględniając ewentualne zmiany tych umów (aneksy umowy o przyznaniu pomocy). Dane nie powinny obejmować informacji z rozwiązanych umów przyznania pomocy.

Część 3		Rzeczowa realizacja wskaźników obowiązkowych w zakresie PROW 2014 – 2020						
PODDZIAŁANIE 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność								
Nazwa wskaźnika	Wskaźnik realizowany (TAK/NIE)	Kod wskaźnika	Dezagregacja	Kod wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Realizacja (w jednostce miary)	
							U	P
Liczba zrealizowanych operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	Tak	1.1	Ogółem	1.1	Produkt	Sztuka	27	23
			Osoby niepełnosprawne – posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	1.1.1	Produkt	Sztuka	2	2
			Osoby bezrobotne – zarejestrowane w urzędzie pracy	1.1.2	Produkt	Sztuka	1	1
			Osoby powyżej 50 roku życia	1.1.3	Produkt	Sztuka	3	3
			Osoby młode do ukończenia 25 roku życia	1.1.4	Produkt	Sztuka	1	1
			Mężczyźni	1.1.5	Produkt	Sztuka	11	10
			Kobiety	1.1.6	Produkt	Sztuka	16	13
Liczba zrealizowanych operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	Tak	1.2	-	-	Produkt	Sztuka	11	11
Liczba utworzonych miejsc pracy	Tak	1.3	Ogółem	1.3	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	42	38
			Kobiety	1.3.1	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	X	26
			Mężczyźni	1.3.2	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	X	12
			Osoby niepełnosprawne – posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	1.3.3	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	3	3
			Osoby bezrobotne – zarejestrowane w urzędzie pracy	1.3.4	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	1	1
			Osoby powyżej 50 roku życia	1.3.5	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	3	3
			Osoby młode do ukończenia 25 roku życia	1.3.6	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	2	2
Liczba utrzymanych miejsc pracy	NIE	1.4	Ogółem	1.4	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	0	0
			Kobiety	1.4.1	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	0	0
			Mężczyźni	1.4.2	Rezultat	Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)	0	0

Liczba sieci w zakresie usług turystycznych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	NIE	1.5	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba podmiotów w ramach sieci w zakresie usług turystycznych		1.6	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków lokalnych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	NIE	1.7	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba podmiotów w ramach sieci w zakresie krótkich łańcuchów żywnościowych lub rynków lokalnych, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR		1.8	-	-	Produkt	Sztuka	X	0
Liczba nowych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego	Nie	1.9	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba zmodernizowanych inkubatorów (centrów) przetwórstwa lokalnego	NIE	1.10	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych rocznie	Nie	1.11	-	-	Rezultat	Sztuka	X	0
Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg	NIE	1.12	Ogółem	1.12	Produkt	Kilometr	0	0
			Drogi wybudowane	1.12.1	Produkt	Kilometr	0	0
			Drogi przebudowane	1.12.2	Produkt	Kilometr	0	0
Liczba osób korzystających z nowej lub przebudowanej infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego	NIE	1.13	-	-	Rezultat	Osoba	0	0
Liczba godzin pracy wolontariuszy zaangażowanych w realizację operacji		1.14	-	-	Rezultat	Osoba	0	0
Liczba przygotowanych koncepcji Smart Villages	NIE	1.15	-	-	Produkt	Sztuka	0	0

**PODDZIAŁANIE 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
oraz**

PODDZIAŁANIE 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania

Nazwa wskaźnika	Wskaźnik realizowany (TAK/NIE)	Kod wskaźnika	Dezagregacja	Kod wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Realizacja (w jednostce miary)	
							U	P
Liczba szkoleń	TAK	2.1	-	-	Produkt	Sztuka	20	20
Liczba osób przeszkolonych		2.2	-	-	Rezultat	Osoba	0	0
Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań		2.3	-	-	Rezultat	Osoba	X	0
Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Tak	2.4	Ogółem	2.4	Produkt	Sztuka	14	12
			Obiekty noclegowe	2.4.1	Produkt	Sztuka	0	0
			Obiekty gastronomiczne	2.4.2	Produkt	Sztuka	0	0
			Obiekty sportowe/rekreacyjne	2.4.3	Produkt	Sztuka	14	12
Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Tak	2.5	Ogółem	2.5	Produkt	Sztuka	6	4
			Obiekty noclegowe	2.5.1	Produkt	Sztuka	0	0
			Obiekty gastronomiczne	2.5.2	Produkt	Sztuka	0	0
			Obiekty sportowe/rekreacyjne	2.5.3	Produkt	Sztuka	6	4
Liczba nowych miejsc noclegowych	NIE	2.6	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba osób, które skorzystały z nowych miejsc noclegowych w ciągu roku w nowych lub przebudowanych obiektach turystycznych		2.7	-	-	Rezultat	Osoba	X	0
Długość wybudowanych lub przebudowanych ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych	NIE	2.8	Ogółem	2.8	Produkt	Kilometr	0	0
			Ścieżki rowerowe	2.8.1	Produkt	Kilometr	0	0
			Szlaki turystyczne	2.8.2	Produkt	Kilometr	0	0
Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim	NIE	2.9	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba zrealizowanych operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	NIE	2.10	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego	NIE	2.11	-	-	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba wydarzeń / imprez	Tak	2.12	-	-	Produkt	Sztuka	49	53
Liczba zrealizowanych operacji ukierunkowanych na innowacje	Tak	2.13	-	-	Rezultat	Sztuka	35	32

PODDZIAŁANIE 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania								
Nazwa wskaźnika	Wskaźnik realizowany (TAK/NIE)	Kod wskaźnika	Dezagregacja	Kod wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Realizacja (w jednostce miary)	
							U	P
Liczba przygotowanych projektów współpracy	Nie	3.1	Ogółem	3.1	Produkt	Sztuka	0	0
			Projekty międzyregionalne	3.1.1	Produkt	Sztuka	0	0
			Projekty międzynarodowe	3.1.2	Produkt	Sztuka	0	0
Liczba zrealizowanych projektów współpracy	Tak	3.2	Ogółem	3.2	Produkt	Sztuka	2	2
			Projekty międzyregionalne	3.2.1	Produkt	Sztuka	1	1
			Projekty międzynarodowe	3.2.2	Produkt	Sztuka	1	1
Liczba projektów współpracy wykorzystujących lokalne zasoby	Nie	3.3	Ogółem	3.3	Rezultat	Sztuka	0	0
			Zasoby przyrodnicze	3.3.1	Rezultat	Sztuka	0	0
			Zasoby kulturowe	3.3.2	Rezultat	Sztuka	0	0
			Zasoby historyczne	3.3.3	Rezultat	Sztuka	0	0
			Zasoby turystyczne	3.3.4	Rezultat	Sztuka	0	0
			Produkty lokalne	3.3.5	Rezultat	Sztuka	0	0
Liczba projektów współpracy skierowanych do grup docelowych	Nie	3.4	Ogółem	3.4	Rezultat	Sztuka	0	0
			Przedsiębiorcy	3.4.1	Rezultat	Sztuka	0	0
			Osoby niepełnosprawne – posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	3.4.2	Rezultat	Sztuka	0	0
			Osoby bezrobotne – zarejestrowane w urzędzie pracy	3.4.3	Rezultat	Sztuka	0	0
			Osoby powyżej 50 roku życia	3.4.4	Rezultat	Sztuka	0	0
			Osoby młode od 18 do ukończenia 25 lat	3.4.5	Rezultat	Sztuka	0	0
			Młodzież	3.4.6	Rezultat	Sztuka	0	0
			Kobiety	3.4.7	Rezultat	Sztuka	0	0
			Imigranci	3.4.8	Rezultat	Sztuka	0	0
			Turyści	3.4.9	Rezultat	Sztuka	0	0
			LGD	3.4.10	Rezultat	Sztuka	0	0
			Organizacje pozarządowe	3.4.11	Rezultat	Sztuka	0	0
			Liderzy lokalni	3.4.12	Rezultat	Sztuka	0	0
Rolnicy	3.4.13	Rezultat	Sztuka	0	0			

PODDZIAŁANIE 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji						
Nazwa wskaźnika	Kod wskaźnika	Dezagregacja	Kod wskaźnika	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary	Realizacja (w jednostce miary)
Liczba osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD	4.1	-	-	Produkt	Osobodzień	49
Liczba podmiotów , którym udzielono indywidualnego doradztwa	4.2	Ogółem	4.2	Produkt	Sztuka	1210
		Osoby fizyczne	4.2.1	Produkt	Sztuka	817
		Instytucje	4.2.2	Produkt	Sztuka	393
		Liczba podmiotów, które złożyły wniosek o przyznanie pomocy	4.2.3	Produkt	Sztuka	101
		Liczba podmiotów, które zawarły umowę o przyznaniu pomocy	4.2.4	Rezultat	Sztuka	58
Liczba spotkań / wydarzeń adresowanych do mieszkańców	4.3	-	-	Produkt	Sztuka	11
Liczba konferencji / targów / prezentacji (odbywających się poza terenem LGD) z udziałem przedstawicieli LGD	4.4	-	-	Produkt	Sztuka	1
Liczba odwiedzin strony internetowej LGD	4.5	-	-	Rezultat	Sztuka	2789205

Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy w ramach prowadzonych naborów	Ogółem	Sztuka	105
	Wnioski zgodne z LSR	Sztuka	94
	Wnioski wybrane przez LGD	Sztuka	94

Należy wypełnić w oparciu o dane w arkuszu "Rzeczowy postęp". Dane dotyczące wskaźników obowiązkowych w tym arkuszu oraz w arkuszu "Rzeczowy postęp" powinny być zgodne (dane z kolumny „Realizacja %” w odniesieniu do wskaźników rezultatu w arkuszu "Rzeczowy postęp" z wynikiem podzielenia wartości z kolumny „Realizacja P” w tym arkuszu dla wskaźników rezultatu przez stan docelowy w arkuszu "Rzeczowy postęp" oraz dane z kolumny „Realizacja P %” w odniesieniu do wskaźników produktu w arkuszu "Rzeczowy postęp" z wynikiem podzielenia wartości z kolumny „Realizacja P” w tym arkuszu dla wskaźników produktu przez stan docelowy w arkuszu "Rzeczowy postęp" oraz dane z kolumny „Realizacja U %” w odniesieniu do wskaźników produktu w arkuszu "Rzeczowy postęp" z wynikiem podzielenia wartości z kolumny „Realizacja U” w tym arkuszu dla wskaźników produktu przez stan docelowy w arkuszu "Rzeczowy postęp"). W przypadku, gdy dany wskaźnik w tym arkuszu jest nieadekwatny do danej LSR – jego wartości będą zerowe w tym arkuszu. W przypadku podziałania 19.4 dane należy podać dla operacji trwających, dla których dokonano płatności przynajmniej jednej transzy.

Opcję TAK/NIE w kolumnie "Wskaźnik realizowany" należy zaznaczyć w zależności, czy dany wskaźnik został przewidziany do realizacji w ramach LSR. W sytuacji, gdy wartości danego wskaźnika w kolumnie "Realizacja" są zerowe, jednak wskaźnik został przewidziany do realizacji w ramach LSR, należy zaznaczyć opcję TAK.

Część 6 Efekty ewaluacji wewnętrznej

Data przeprowadzenia warsztatu refleksyjnego

5.02.2024 r.

W warsztacie uczestniczyli:

Członkowie LGD	1
Członkowie Zarządu LGD	2
Członkowie Rady LGD	8
Członkowie organu kontroli wewnętrznej LGD	2
Pracownicy LGD	2
Inni mieszkańcy obszaru objętego LSR	4
Inne podmioty z obszaru objętego LSR	5
Przedstawiciele ZW	-
Przedstawiciele innych LGD	-

1.	Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?	<p>Realizacja rzeczowa oraz finansowa przebiegała bez większych problemów, o czym świadczy wysoki stopień realizacji wskaźników zaplanowanych w LSR. Proces wdrażania LSR na obszarze LGD "Rozwój Ziemi Lubaczowskiej" należy ocenić bardzo pozytywnie. Postępy w realizacji LSR stanowią dowód na to, że procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste dla beneficjentów. Realizacja rzeczowa przebiegała bez większych problemów, o czym świadczy wysoki stopień realizacji wskaźników produktowi wskaźników rezultatu zaplanowanych w ramach LSR. Operacje były realizowane sukcesywnie, zgodnie z planem oraz założeniami Strategii. Podejmowane działania kończyły się sukcesem, a niejednokrotnie przekraczano stan docelowy zaplanowanych wskaźników. W trakcie realizacji na bieżąco reagowano na zmiany potrzeb lokalnej społeczności i dokonywano aktualizacji LSR. Realizacja finansowa również przebiegała zgodnie z założeniami. Dane z postępu finansowego potwierdzają, że w przypadku części przedsięwzięć przyznano i wypłacono już całość albo zdecydowaną większość środków.</p> <p>Warto podkreślić, że opracowany na rzecz wdrażania LSR system kryteriów dla poszczególnych przedsięwzięć był obiektywny i jednoznaczny, co przyczyniło się do wyboru najlepszych projektów, które były spójne z celami LSR. W razie konieczności na bieżąco wprowadzano zmiany w LSR, aby dostosować je do zmieniających się potrzeb lokalnej społeczności. Przez cały okres wdrażania LSR utrzymywało się duże zainteresowanie naborami. Wysoki stopień realizacji wskaźników, wykorzystanie w znacznym stopniu zaplanowanego budżetu oraz wyniki badania ankietowego świadczą o dobrze przebiegającym procesie wdrażania LSR, co miało znaczny wpływ na rozwój obszaru LGD.</p> <p>W roku 2023 został zawarty aneks do umowy o warunkach i spodobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (umowy ramowej). Zmiany dotyczyły przede wszystkim niewykorzystanych wolnych środków w ramach przedsięwzięcia 1.1.5 w związku z tym, iż jeden wnioskodawca zrezygnował z realizacji umowy oraz wykorzystania tzw. różnic kursowych powstałych w wyniku przeliczenia środków określonych w umowie ramowej po aktualnym kursie euro. Zmiana dotyczy zwiększenia wskaźnika produktu, wskaźnika rezultatu i aktualizacji opisu zakresu tematycznego przedsięwzięcia oraz maksymalnej wartości dofinansowania z 300 000 zł na 500 000 zł. Uwolnione środki pozwolą utworzyć dodatkowe produkty turystyczne, miejsca atrakcyjnie turystycznie.</p> <p>Wszystkie wprowadzone zmiany i udogodnienia oraz możliwość ogłaszania dodatkowych naborów w związku z przeliczeniami kursów euro i dodatkowymi środkami, a także perspektywa kolejnych naborów, zapewnią LGD płynność ogłaszania dodatkowych naborów.</p> <p>Warto również podkreślić, iż Samorząd Województwa w większości przypadków dotrzymuje terminów przewidzianych na przeprowadzanie kontroli administracyjnych wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność, co pozwala na bieżąco weryfikować stan realizacji LSR. Wracające w wyniku tych działań środki finansowe do budżetu LSR nie wymuszają podejmowania chaotycznych działań.</p> <p>Oczywiście najważniejszym elementem przy ocenie tempa realizacji LSR są wnioskodawcy i nich projekty. Od ich zainteresowania zależy, czy możliwe będzie skuteczne wdrożenie LSR. Zainteresowanie nadal znacząco przekracza dostępny w ramach naborów budżet. Jest to pochodna większej świadomości pozytywnych efektów realizacji projektów rozwojowych oraz działań promocyjnych realizowanych przez LGD na stronie internetowej i w mediach społecznościowych. Ponadto nie ma na obszarach wiejskich alternatywnych źródeł finansowania projektów, ponieważ większość środków finansowych jest kierowana na przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii.</p> <p>Realizacja LSR w 2023 roku przebiegała zgodnie z zasadami i można ją uznać za zadowalającą.</p> <p>W związku z powyższym należy kontynuować realizowane działania w nowej perspektywie 2023-2029, stale ulepszając dotychczasowe procedury i założenia w przyszłości.</p>
----	--	---

Pytania uzupełniające:

a)	Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?	ND
----	--	----

b)	Jakie można wskazać przyczyny odstępstw od planu?	ND
c)	Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?	<p>W całym okresie programowania LGD na bieżąco corocznie monitorowała stan wdrażania LSR oraz możliwość osiągnięcia zaplanowanych wskaźników w LSR. Dokonanie przeliczeń kursowych oraz uwolnienie niewykorzystanych środków w ramach przedsięwzięcia 1.1.5 spowodowało potrzebę ogłoszenia dodatkowego naboru wniosku w zakresie niekomercyjnej infrastruktury turystycznej. Potrzeba ta wynikała od stowarzyszeń, które wystąpiły z prośbą o ogłoszenie naborów w ramach niekomercyjnej infrastruktury turystycznej. Stowarzyszenia swoje prośby motywowały tym, iż ogłoszenie takiego naboru będzie ogromnym wsparciem dla lokalnych małych organizacji pozarządowych realizujących operacje, które przyczynią się do rozwoju turystyki poprzez realizację operacji w tym zakresie. Również niektóre stowarzyszenia zwracały również uwagę na fakt, iż pomimo że planują i chcą realizować działania mające na celu rozwój turystyki na naszym obszarze nie dysponują środkami finansowymi na pokrycie planowanych inwestycji, a przynajmniej dotacje unijne z PROW są ogromnym wsparciem umożliwiającym rozwój produktów turystycznych. Bez uzyskania wsparcia ze środków zewnętrznych nie będzie możliwy rozwój ich planowanych przedsięwzięć. Również w roku 2023 został ogłoszony nabór w ramach podejmowania działalności gospodarczej, w związku z niewykorzystaniem środków w ramach tych przedsięwzięć lub rezygnacji beneficjentów.</p> <p>LGD podejmuje działania mające na celu zapewnienie dostępu LGD do interpretacji w czasie rzeczywistym i w szerszym zakresie (nie ma aktualizacji zestawienia pytań i odpowiedzi na stronie ARiMR). Dostęp do nich pozwoliłby na skuteczniejsze wdrażanie LSR i większe zrozumienie pojawiających się problemów.</p> <p>LGD zapewnia również możliwość systematycznego podnoszenia kwalifikacji pracowników biura i organu decyzyjnego, dzięki czemu możliwe jest wspieranie beneficjentów w procesie realizacji i rozliczania projektów.</p>
2.	W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?	<p>W ramach ogłaszanych naborów wniosków, jakość składanych projektów przez beneficjentów znacząco wzrosło w porównaniu do lat z początkowego okresu wdrażania LSR. Spowodowane to jest faktem, że jesteśmy na końcowym okresie wdrażania i większość zasad jest stała, nie zmienia się. Końcowy etap realizacji każdej strategii charakteryzuje uporządkowane podejście do wdrażania oraz do oceny projektów. Mają na to wpływ dopracowane procedury, doprecyzowane kryteria. Wprowadzane uproszczenia oraz wypracowane kanały komunikacji z beneficjentami zgodnie z planem komunikacji ułatwiają dokonywanie wyboru projektów w zaplanowanym czasie. To z kolei przekłada się na możliwość osiągnięcia wskaźników.</p> <p>Wnioskodawcy są doskonale poinformowani, że w ogłaszanych przez LGD naborach nie wystarczy jedynie złożyć dokumentów. Konieczne jest przygotowanie wniosku i załączników w taki sposób, aby projekt mógł konkurować z innymi projektami, być zgodny z LSR i uzyskać najwyższą możliwą liczbę punktów w ramach ustalonych kryteriów. Ma to odzwierciedlenie w starannym przygotowaniu uzasadnienia dotyczącego zgodności z kryteriami wyboru. Dużą rolę również pełni udzielane doradztwo przez pracowników biura LGD. Czas potrzebny na spotkanie z jednym beneficjentem się wydłuża, poruszane zagadnienia są związane z konkretnymi problemami w dokumentacji aplikacyjnej lub potrzebą interpretacji lokalnych kryteriów. Oczywiście zdarzają się uchybienia w przygotowanej dokumentacji aplikacyjnej, jednak nie mają one większego wpływu na dokonywane wybory. Są to uchybienia, które mogą być usunięte na etapie kontroli administracyjnej bez konsekwencji dla dokonanego wyboru (po dokonaniu poprawek projekt pozostaje w zgodzie z dokonaną oceną). Jest to zasadnicza zmiana w porównaniu z początkowym okresem programowania. Braki we wniosku o przyznanie pomocy i załącznikach oraz brak staranności w wypełnianiu danych we wniosku są uchybieniem Wnioskodawcy i wszelkie konsekwencje z tego tytułu, także negatywne, ponosi Wnioskodawca. Etap złożenia protestu nie jest etapem uzupełniania lub wzmocnienia informacji podanych we wniosku o przyznanie pomocy. Wnioskodawca jest zobowiązany do przygotowania dokumentów aplikacyjnych w taki sposób, żeby nie było żadnych wątpliwości, iż projekt będzie wpływać na realizację kryteriów.</p> <p>Wnioski dobrej jakości zapewniają wyższe tempo ich oceny w ramach kontroli administracyjnych realizowanych przez Samorząd Województwa. Gotowe do realizacji, kompletne i przemyślane projekty pozwalają na dokonanie właściwych wyborów. Dobra jakość wniosków jest również konsekwencją korzystania przez Wnioskodawców ze wsparcia firm consultingowych. W tych przypadkach również widać lepsze zrozumienie zapisów instrukcji i wytycznych, co przekłada się a lepszą jakość wniosków.</p> <p>Wnioskodawcy nadal są wzywani do dokonania poprawek, jednak ich zakres jest o wiele mniejszy, co może być konsekwencją udzielanego doradztwa. Mamy bardzo niski poziom negatywnych ocen. Wnioskodawcy konsekwentnie realizują projekty, a rezygnacje stanowią niewielki odsetek i są powodowane względami osobistymi. Nie zgłoszono jako powodu rezygnacji skomplikowanych procedur, zasad czy zakresu uzupełnień.</p>

Pytania uzupełniające:

a)	<i>W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?</i>	<p>W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż większość beneficjentów przed przystąpieniem do przygotowania dokumentacji aplikacyjnej kontaktuje się z LGD lub bierze udział w szkoleniach lub spotkaniach organizowanych przed każdym naborem wniosków. Jest to spowodowane tym, że zwiększyła się świadomość Wnioskodawców, którzy zdają sobie sprawę, że jedynie dobrze przygotowana dokumentacja aplikacyjna zwiększa ich szanse na uzyskanie dofinansowania. Dlatego większa jest staranność w wypełnianiu poszczególnych części wniosku. Ponadto, tendencje w tym zakresie nie zmieniają się. Wnioski o przyznanie pomocy, które są składane w ramach naborów na podejmowanie działalności gospodarczej w związku z koniecznością przygotowania biznesplanów i innych dokumentów finansowych oraz informacji o pomocy de minimis, są wnioskami, które wymagają większego nakładu pracy. Dlatego też można potwierdzić, że w przypadku części projektów nadal konieczne jest dokonywanie uzupełnień i poprawek. W przypadku organizacji pozarządowych - nadal widzimy potrzebę większego wsparcia doradczego w procesie przygotowania dokumentów aplikacyjnych, jednak doświadczenia zdobyte na przestrzeni całego okresu programowania jest tutaj zauważalne, i skutkuje to lepszą jakością dokumentacji aplikacyjnej niż na początku tego okresu.</p> <p>Większość składanych wniosków wymaga poprawek na późniejszym etapie oceny, tj. na etapie kontroli administracyjnej. Dla potrzeb oceny LGD znaczna część wniosków jest wypełniana w wystarczającym zakresie. Nie ma reguły jakie elementy dokumentacji aplikacyjnej podlegają najczęstszym zmianom. Podejmowane w poprzednich latach</p> <p>Działania mające na celu zwiększenie jakości dokumentacji aplikacyjnej przyniosły skuteczne i wymierne efekty.</p>
b)	<i>Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?</i>	<p>Na końcowym etapie wdrażania LSR oraz biorąc pod uwagę nowe podejście do jej realizacji (zniesienie obowiązku rozliczenia się z realizacją II kamienia milowego) – niższa jakość wniosków nie będzie miała wpływu na realizację celów LSR. Zainteresowanie jest znaczące, a wybierane projekty są dobrej jakości, co jest gwarancją możliwości ich realizacji. W obecnej sytuacji na rynku to nie jakość wniosków, ale spowolnienie gospodarcze oraz wzrost inflacji może odcisnąć swoje piętno na terminie realizacji LSR oraz chęci rezygnacji z podejmowania realizacji własnych projektów. Jednak na tym etapie wdrażania LSR nie ma jednak zagrożenia w możliwości osiągnięcia zakładanych celów oraz wskaźników. Już osiągnięte wskaźniki na wysokim poziomie pozwalają na pozytywne prognozy w tym zakresie.</p>
c)	<i>Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?</i>	<p>LGD ciągle podejmuje szereg działań informacyjnych przed ogłoszonymi konkursami. Beneficjenci korzystają również bardzo często z indywidualnych konsultacji swoich projektów w biurze LGD. Z uwagi na fakt, że widać efekty podejmowanych przez LGD działań doradczych, będziemy je konsekwentnie realizować.</p> <p>Ponadto, nadal identyfikujemy potrzebę przygotowania generatora wniosków lub formularzy kierowanych do konkretnego odbiorcy (osoba prawna, JSFP, osoba fizyczna). Istnieje tylko jeden dedykowany formularz dla Wnioskodawców ubiegających się o premię na podjęcie działalności gospodarczej. Nie przygotowano dedykowanych formularzy dla innych pomiotów lub zakresów wsparcia. Być może na obecnym etapie przygotowanie generatora nie jest racjonalnym działaniem, jednak należałoby udostępnić formularz możliwy do edycji. W przypadku innych instytucji, dla naborów składanych poza generatorem wniosków, wszystkie formularze są edytowalne. Wnioskodawcy nie dokonują ich modyfikacji, gdyż konsekwencją jest odmowa przyznania wsparcia lub pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Czas potrzebny wnioskodawcom na pokonanie barier technicznych mógłby zostać wykorzystany na poprawę jakości projektów.</p>
3.	<i>W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?</i>	<p>Strategia jest zbiorem pewnych kompromisów, które zostały podjęte na etap jej opracowania. Kieruje strumień środków finansowych na te obszary, które w tamtym czasie były priorytetowe. Dziś zapewne przy opracowaniu strategii wzięto by pod uwagę również inne aspekty. Wybór dokonywany przez LGD pozwala na taką ocenę złożonych projektów, która zapewni wybór wniosków najlepiej wpisujących się w cele LSR oraz w najwyższym stopniu realizujących wskaźniki. Jednakże obecnie zadaniem LGD jest taki wybór projektów, który zapewni osiągnięcie zamierzonych efektów strategii. Dlatego też przyjęte kryteria oraz wdrożone mechanizmy spełniają swoją rolę.</p> <p>Na obecnym etapie wdrażania Programu LGD nie widzi potrzeby zmiany lokalnych kryteriów wyboru projektów. Omawiane kryteria zostały opracowane zgodnie z wymogami, posiadają metodologię stosowania wycień, są mierzalne albo zawierają szczegółowy opis wyjaśniający sposób dokonania oceny, wskazujący wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium, niebudzące wątpliwości interpretacyjnych. Kryteria posiadają dodatkowe opisy/definicje umożliwiające ocenę. Zasady ustalania lub zmiany kryteriów są przejrzyste. Warto dodać z całą pewnością, że system przyznawania punktów zero-jedynkowy sprawdził się zadowalająco.</p> <p>Przyjęte kryteria są wynikiem pewnego kompromisu, który zapewnia z jednej strony spełnienie nałożonych w konkursie na wybór LSR wymogów, z drugiej zaś pozwala różnicować wnioski. Wnioskodawca ma możliwość sprawdzenia, na jaką punktację może liczyć, a w sytuacji, jeśli Rada nie przyzna punktów, ma możliwość zapoznania się z uzasadnieniem oceny.</p>
Pytania uzupełniające:		
a)	<i>Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?</i>	<p>Rada w trakcie oceny stara się podejść obiektywnie do wszystkich wniosków złożonych w ramach danego naboru i stosować jednolite podejście do projektów. Przeważająca większość kryteriów wskazuje na możliwości jednoznacznej oceny. Wymusza to zachowanie jednorodności ocen Rady i uniemożliwia różnice w interpretacji, a także pozwala na wybór najlepszych wniosków. Każdy z Wnioskodawców jest oceniany według tych samych reguł. Nie ma tu miejsca na wyrażanie sympatii czy stosowanie różnych systemów wartości. Posiadane doświadczenie, przećwiczone w wielu podejściach procedury, zapewniają wybór najlepszych projektów w zakresie stosowanych kryteriów. Przeważająca większość kryteriów zapewnia możliwość jednoznacznej oceny (spełnia / nie spełnia). Pozwala to na zachowanie jednorodności oceny przez Członków Rady oraz uniemożliwia różne interpretowanie obowiązujących zasad.</p>

b)	<i>Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?</i>	Brak zgłoszeń.
c)	<i>Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?</i>	LGD w ramach prowadzonego doradztwa lub szkoleń pokazuje dobre praktyki w podejściu do dokumentowania spełniania danego kryterium oraz podaje przykłady niewłaściwego ich rozumienia. Jeśli pojawią się jakiegokolwiek wątpliwości ze strony wnioskodawców w zakresie stosowania przyjętych kryteriów, wtedy przeanalizujemy potrzebę podjęcia działań w zakresie ich zmiany. Na obecnym etapie nie identyfikujemy takiej potrzeby.

4.	W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?	<p>Ocena spełniania określonych w LSR celów oraz realizacji przepisanych do przedsięwzięć wskaźników nie podlega dezagregacji. W związku z tym wszystkie wybrane przez LGD i realizowane przez Wnioskodawców projekty wpisują się w cele LSR oraz realizują przypisane wskaźniki. Jednocześnie te projekty, które znajdowały się wyżej na liście projektów wybranych realizują te wskaźniki w większym stopniu lub uzyskały większą liczbę punktów w ramach lokalnych kryteriów wyboru operacji.</p> <p>Każdy realizowany projekt jest odpowiedzią na potrzeby zdiagnozowane w LSR, czyli na lokalnym rynku. Wszystkie projekty wybierane do realizacji przez LGD przyczyniają się do wdrażania LSR i wpływają na osiąganie zakładanych wskaźników. Opracowana Strategia jest odpowiedzią na problemy społeczności, a więc każda operacja również wpisuje się w realizację tych potrzeb.</p> <p>Wybór wniosków to pochodna wielu czynników, które składają się na ostateczny efekt. Pierwszym jest poprawność formalna i merytoryczna przygotowanej dokumentacji, drugim – stopień spełniania przez projekt lokalnych kryteriów, ostatnim – umiejętność przygotowanie projektu, żeby wpisał się w zakres wsparcia oraz inne kryteria dostępu. Nie można zapomnieć, iż projekt musi być realny, możliwy do realizacji – a w przypadku rozwoju przedsiębiorczości – również uzasadniony ekonomicznie.</p> <p>Warto zwrócić uwagę, że nabory wniosków są ogłaszane w zamkniętych przedziałach czasowych tj. w terminach od – do. To powoduje, że możliwość ubiegania się o wsparcie została ograniczona czasowo do terminu określonego w ogłoszeniu, a nie do dowolnego terminu pasującego Wnioskodawcy. Czasami nieprzewidziane trudności powodują, iż innowacyjne, niestandardowe projekty nie są składane przez wnioskodawców, gdyż nie zdążyli przygotować dokumentów aplikacyjnych.</p> <p>Biorąc pod uwagę fakt, iż LGD stawia przede wszystkim na takie projekty, które spełniają i realizują cele oraz wskaźniki określone w LSR i jednocześnie uzyskują największą liczbę punktów według lokalnych kryteriów wyboru – można przyjąć, iż wybierane projekty są najlepsze ze złożonych w danym czasie.</p> <p>Trudno jest tutaj również powiązać jednoznaczność brzmienia przepisów, czy wytycznych z możliwością wybrania najlepszych wniosków. Obowiązujące przepisy i wytyczne pozwalają na wybranie wniosków, które już na etapie oceny przez lokalną grupę działania będą możliwe do realizacji i mają szansę uzyskać dofinansowanie.</p> <p>Wybierane projekty zapewniają osiągnięcie celów LSR wskaźników do nich przypisanych. Jednocześnie stanowią odpowiedź na potrzeby społeczności z obszaru LGD wyrażone we wdrażanej strategii. Zmieniające się otoczenie powoduje, że zmieniają się również oczekiwania mieszkańców. Zostaną one odzwierciedlone w kolejnych dokumentach programowych i – mamy nadzieję – zrealizowane w trakcie wdrażania Podejścia Leader w kolejnej perspektywie programowej.</p>
----	--	--

Pytanie uzupełniające:

a)	Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?	<p>Od początku Programu, kiedy LSR była przygotowywana przy udziale lokalnej społeczności zmieniło się otoczenie LSR oraz sytuacja społeczno-gospodarczo. Przedsiębiorcy zgłaszają dziś wiele problemów, w związku z zaistniałą sytuacją gospodarczą oraz znaczącym wzrostem inflacji w Polsce, z których zasadniczym jest utrzymanie miejsc pracy oraz wzrost cen towarów i usług. To powoduje, że w przypadku części wskaźników nastąpiły niedoszacowania ich wartości, a w przypadku części – nie będzie możliwe osiągnięcie maksymalnych wartości. Środki finansowe będą wykorzystane, jednak nie zaspokoją wszystkich potrzeb zgłaszanych przez wnioskodawców (są za małe). Dodatkowo bonusy przyznane LGD czy przeliczenie kursów euro nie są w stanie zaspokoić tych potrzeb. Beneficjenci narzekają na rosnące ceny, a nakładając na to przyjęty system wdrażania – występują o akceptację zmian, gdyż konieczna jest modyfikacja części planowanych rozwiązań. LGD będzie na bieżąco śledzić otoczenie LSR, dane GUS i innych ośrodków badawczych i w sytuacji wystąpienia potrzeby zmian - podejmować działania mające na celu aktualizację LSR.</p>
----	--	--

b)	Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować?	<p>Obszar LGD objęty Lokalną Strategią Rozwoju jest spójny przestrzennie, a gminy należące do LGD na tym etapie wdrażania LSR wykazują oddolne potrzeby dotyczące braków w infrastrukturze zarówno rekreacyjnej, kulturalnej oraz turystycznej. Wskazują również na potrzebę rozwoju obszaru w innych zakresach: wzmocnienia kapitału ludzkiego, tradycji, kultury itd.</p> <p>Członkowie LGD mimo różnic w poziomie rozwoju poszczególnych gmin, starają się zapewnić zrównoważony rozwój całego obszaru LSR, dlatego przyjęto określone kryteria, żeby zagwarantować dopływ środków finansowych do całego obszaru. Dużo w tym zakresie zależy jednak od samych wnioskodawców i ich aktywności w zakresie aplikowania o wsparcie.</p>
----	---	--

5.	Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?	<p>Przyjęty w LSR system wskaźników jest pochodną zaleceń, które zostały przekazane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Podręczniku do przygotowania LSR. Zgodnie z przyjętymi zasadami LGD była zobowiązana do dokonania wyboru wskaźników z obowiązkowych podanych w Podręczniku. Dopuszczono również możliwość dodania własnych, które pozwolą na potwierdzenie osiągnięcia przyjętych w LSR założeń. Przyjęte wskaźniki są mierzalne, przejrzyste oraz w przypadku każdego wskaźnika wskazywane jest źródło danych i czas ich realizacji, wartość bazowa oraz termin osiągnięcia wartości docelowych. Do każdego z celów szczegółowych określony jest wskaźnik rezultatu, a dla każdego z przedsięwzięć – wskaźniki produktu. Warto jednak wprowadzić mechanizmy, które zautomatyzują proces pozyskiwania danych przez LGD dotyczących zrealizowanych operacji, w szczególności w zakresie danych gromadzonych w samorządzie województwa. Nie tylko przyspieszy to realizację zadań, ale również będzie miał wpływ na jednolitość danych i wyeliminowanie błędów, które mogą znajdować się w informacjach pozyskanych od beneficjentów.</p> <p>Monitorowanie wskaźników w zasadniczej mierze spełnia swoją rolę. UM przekazuje systematycznie informacje o podpisanych umowach. Zapisane w nich kwoty pomocy oraz wskaźniki stanowią wiarygodną podstawę do określania stopnia realizacji wskaźników i w konsekwencji LSR.</p>
----	--	---

Pytania uzupełniające:

a)	<i>Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?</i>	<p>Źródła pozyskiwania danych, które określa LGD, w szczególności w zakresie wskaźników oddziaływania to głównie ankiety monitorujące. W takich przypadkach dane są szacowane na podstawie np. liczby osób odwiedzających dany obiekt, czy liczby osób, które skorzystały z danej usługi. W tym zakresie należy przyjąć, że sposób pomiaru wskaźnika jest adekwatny do efektów, a bardziej szczegółowe badanie byłoby przedsięwzięciem niezwykle uciążliwym a nawet niewykonalnym. Tym bardziej, że tego typu wskaźniki odnoszą się przeważnie do obiektów otwartych, ogólnodostępnych i niekomercyjnych. W pozostałych przypadkach dane pozyskiwane przez LGD opierają się na danych źródłowych z wniosków. Stan realizacji wskaźników jest odzwierciedleniem złożonych wniosków o przyznanie pomocy, zatem mówiąc o wskaźnikach produktu – ich trafność i adekwatność – jest pełna. W przypadku wskaźników rezultatu – co do zasady – dane pozyskiwane przez LGD to w głównej mierze dane z ankiet pozyskanych od beneficjentów. Dane te powinny być identyczne, jak dane zgromadzone w dokumentacji związanej z rozliczeniem projektów w samorządzie województwa. Mogą pojawić się błędy przy sporządzaniu ankiety monitorującej z realizacji operacji, ponieważ odległość czasowa między zaplanowaniem projektu, a jego realizacją jest duża. Pojawiają się również zmiany i korekty, które mają wpływ na ostateczny jego kształt. Dlatego też dodatkowym źródłem danych są dane przekazywane przez samorząd województwa.</p>
b)	<i>Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?</i>	<p>W związku z powyższym, najlepszym rozwiązaniem w tym zakresie byłaby możliwość pozyskania danych, które zostały zgromadzone w teczce sprawy w samorządzie. Warto zwrócić uwagę, iż w przypadkach, kiedy beneficjent po zakończeniu realizacji projektu przekazuje ponownie dane - często dochodzi do formalnych błędów, które nie są wynikiem złej woli, ale oczywistych omyłek. Przekazywane dane, żeby je uwiarygodnić powinny być zderzane z danymi zgromadzonymi w podmiocie wdrażającym. Na obecnym etapie nie ma jednak mechanizmów pozwalających na sprawdzenie ich poprawności. Wydaje się, iż najbardziej optymalnym rozwiązaniem byłaby możliwość uzyskania informacji o wskaźnikach (np. utworzonych i utrzymanych miejscach pracy) od samorządu województwa a nie od beneficjenta. Ten ostatni byłby zobowiązany sprawozdawać o wskaźnikach, które są dokumentowane na etapie wniosku o płatność. Znacznie uprościłoby to system wdrażania.</p>

6.	Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?	<p>Na obecnym już końcowym etapie wdrażania LSR bardzo wzrosła świadomość Wnioskodawców. Nie ma miejsca bezzasadne narzekanie na skomplikowany proces naboru lub wyboru. Wzrosło oczekiwanie na dostęp do zrozumiałej informacji w celu jego poznania. Wzrosły również oczekiwania w zakresie wsparcia przy realizacji projektów – coraz więcej doradztwa wiąże się nie tylko z omawianiem zasad ubiegania się o wsparcie, ale również zrozumieniem co trzeba zrobić, żeby otrzymane wsparcie rozliczyć.</p> <p>Powyższe zmiany spowodowały, iż procedury naboru, wyboru i realizacji projektów stały się bardziej przyjazne dla beneficjentów. Nie odstraszały obszernością i są akceptowalne.</p>
----	--	---

Pytanie uzupełniające:

a)	Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?	<p>Na obecnym etapie wdrażania, kiedy przyjęte mechanizmy się utrwaliły, nie są zasadne jakiegokolwiek zmiany.</p> <p>Pojawiające się trudności przy ocenie wniosków, która identyfikuje LGD to sytuacje, kiedy brak jest mechanizmów pozwalających na odmowę przyznania wsparcia, jeśli wnioskodawca wykorzystuje nieprecyzyjność przepisów, luki w procedurach, bądź sztucznie stwarza warunki, które pozwalają mu uzyskać nienależne korzyści. Bardzo trudno jest zarzucić wnioskodawcy złą wolę, dlatego też należałoby się zastanowić, czy tutaj nie powinno być wzmocnienia rozwiązań prawnych lub instytucjonalnych, które będą zapobiegać wykorzystywaniu braku szczegółowych uregulowań.</p>
----	--	---

7.	Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?	<p>Informacje o prowadzeniu naboru i sposobach ubiegania się o pomoc, z systemem do pomocy społeczeństwa, które mają swoje organizacje przez się, spotykają się na spotkaniach i konsultacjach. Wszystko to pozwala na efektywną i skuteczną realizację LSR. Pozytywnie oceniono skuteczność działania biura LGD (działań informacyjno-promocyjnych, doradczych). Realizacja planu komunikacji przebiegała bez problemów, co również zostało potwierdzone realizacją większości zakładanych wskaźników. Najistotniejsza była komunikacja za pośrednictwem strony internetowej LGD, gdzie znajdowały się wszystkie istotne dla wnioskodawców i innych instytucji informacje i dokumenty np. związane z procesami naborów. Dodatkowo wartościowym kanałem komunikacji z odbiorcami były strony internetowe gmin wchodzących w skład LGD.</p> <p>Działania prowadzone przez biuro LGD mają pozytywny wpływ na możliwość poprawnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych, a wsparcie doradczce pozwala na identyfikowanie innych źródeł wsparcia realizacji projektów poza LSR.</p> <p>Biuro LGD wspiera Wnioskodawców w rozwiązywaniu trudności związanych z ubieganiem się o pomoc, interpretowaniu obowiązujących przepisów oraz stara się pomagać w sporządzaniu odpowiedzi na wezwania do uzupełnień/wyjaśnień. Biuro LGD jest pierwszym punktem kontaktowym, jest blisko beneficjenta, rozmawia językiem, który jest zrozumiały dla odbiorcy. Działania informacyjne i doradcze biura w istotny sposób wpływają na jakość składanych wniosków (ma to odzwierciedlenie w złożonych ankietach). Znaczna część wnioskodawców korzysta z zaleceń LGD i modyfikuje swoje projekty, żeby pełniej wpisywały się w LSR oraz obowiązujące wymogi. Efektem przeprowadzonego doradztwa oraz dokonywanych wyborów jest 100% skuteczność – w przypadku wszystkich wybranych projektów zawierane są umowy przyznania pomocy (z wyjątkiem sytuacji, w których Wnioskodawcy rezygnują z ubiegania się o wsparcie ze względów osobistych).</p> <p>Ograniczenia finansowe zmniejszają możliwości aktywnego zaangażowania LGD w działania informacyjno-promocyjne poza Planem komunikacji. LGD realizuje program ankietowania i zdobywania informacji dotyczących funkcjonowania LGD, społeczności lokalnej i zmian społeczno-gospodarczych.</p>
----	--	---

8.	a) Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?	<p>Lokalna Grupa Działania Rozwój Ziemi Lubaczowskiej reagując na wskazane w LSR potencjały oraz problemy obszaru, stworzyła odpowiednie warunki do jego rozwoju. Operacje prowadzone w ramach wdrażania LSR sprzyjały osiągnięciu założonych w niej celów, których realizacja przebiegała bez większych problemów. Warto podkreślić, iż w przypadku sporej części wskaźników osiągnięto już stan docelowy. Poziom realizacji przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów.</p> <p>Na obecnym etapie wdrażania LSR nie ma potrzeby wprowadzania zmian w działaniach LGD. Należałoby ujednolicić podchodzenie do wszystkich działań związanych z PROW jak i pozostałych Programów (beneficjenci korzystający z różnych źródeł wsparcia wskazują w tym zakresie na duże różnice w podejściu do aplikowania i oceny). Będzie to postulat podejmowany przy rozmowach o nowym okresie programowania.</p> <p>Należałoby zauważyć, iż wprowadzane zmiany w prawie są pożądane i stanowią odpowiedź na pojawiające się problemy. Ułatwiają funkcjonowanie Wnioskodawcom i LGD.</p>
----	---	---

9.	Inne zagadnienia związane z procesem realizacji LSR	<p>Lokalna Grupa Działania Rozwój Ziemi Lubaczowskiej reagując na wskazane w LSR potencjały oraz problemy obszaru, stworzyła odpowiednie warunki do jego rozwoju. Operacje prowadzone w ramach wdrażania LSR sprzyjały osiągnięciu założonych w niej celów, których realizacja przebiegała bez większych problemów. Warto podkreślić, iż w przypadku sporej części wskaźników osiągnięto już stan docelowy. Poziom realizacji przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów.</p> <p>Cele szczegółowe były skoncentrowane na pobudzeniu aktywności mieszkańców zarówno w zakresie społecznym, jak i w zakresie przedsiębiorczości w oparciu o zasoby lokalne i o potencjał turystyczny obszaru. Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia spotkały się z pozytywnym odbiorem mieszkańców, którzy zdecydowali się na zakładanie i rozszerzanie swoich działalności gospodarczych oraz coraz częściej podejmowali inicjatywy skierowane do lokalnej społeczności. Realizacja operacji przyczyniła się do wzmocnienia potencjału turystycznego obszaru LGD oraz do jego promocji.</p> <p>Realizacja rzeczowa przebiegała bez większych problemów, o czym świadczy wysoki stopień realizacji wskaźników zaplanowanych w ramach LSR. Operacje były realizowane sukcesywnie, zgodnie z planem oraz założeniami Strategii. Podejmowane działania kończyły się sukcesem, a niejednokrotnie przekraczano stan docelowy zaplanowanych wskaźników. W trakcie realizacji na bieżąco reagowano na zmiany potrzeb lokalnej społeczności i dokonywano aktualizacji LSR.</p> <p>Realizacja finansowa również przebiegała zgodnie z założeniami. Dane z postępu finansowego potwierdzają, że w przypadku części przedsięwzięć przyznano i wypłacono już całość albo zdecydowaną większość środków.</p> <p>Rok 2023 jak i poprzednie wniosły duże zmiany w podejściu do wdrażania LSR. Było to spowodowane przede wszystkim wystąpieniem pandemii covid-19 w Polsce, wojną na Ukrainie, oraz sytuacją gospodarczą wiążącą się ze wzrostem inflacji. Mimo znacznych ograniczeń i konieczności realizacji części zadań za pośrednictwem maili lub telefonicznie zadania były wykonywane terminowo, a beneficjenci mieli nieterminowy dostęp do biura LGD i mogli korzystać ze wsparcia pracowników. Wprowadzone ograniczenia nie wpłynęły w żaden sposób na możliwość kontaktów z beneficjentami oraz ogłaszanie naborów wniosków, a tym samym na realizację wskaźników.</p> <p>Warto podkreślić, iż również pozytywnie odniesiono się do zakresu kompetencji przydzielonych przez LGD w związku z oceną i wyborem wniosków w ramach PROW na lata 2014-2020. Wyrażono nadzieję, iż prace nad przygotowaniem nowego okresu programowania uwzględnią chęć realizacji przez LGD co najmniej takiego zakresu działań jak obecnie. W tym obszarze dobrze byłoby skoncentrować się na dalszej konsolidacji środowiska LGD i wymianie doświadczeń (także z samorządami województw), dalszym podnoszeniu kompetencji pracowników LGD, warsztatowym (praktycznym) podejściu do wiedzy oraz dalszą pracą nad umacnianiem pozycji LGD we wspieraniu lokalnej społeczności.</p> <p>Pozytywnie oceniono chęć współdziałania lokalnych grup nad założeniami do nowego okresu programowania. Przyjęto, iż w tym zakresie należy wykazywać się dużą aktywnością zanim zostaną zatwierdzone przepisy, żeby jak najpełniej odzwierciedlić dotychczasowe doświadczenia i najlepiej przygotować założenia do nowej perspektywy 2021-2027 w części dotyczącej Podejścia Leader.</p> <p>Wyposażenie LGD w możliwość merytorycznej oceny projektów - pozwala z jednej strony na wyeliminowanie projektów niegotowych i niekompletnych. Dziś widać, że nie ma to większego wpływu na możliwość realizacji działań doradczych przez biuro. Nabyte wiedza i doświadczenie pozwalają pracownikom na łączenie tych zadań i wspieranie rady w procesie dokonywania oceny i wyboru.</p>
10.	Sposób wykorzystania rekomendacji	<p>LGD na bieżąco prowadzi monitoring realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, a wszelkie zagrożenia jakie występują są szybko identyfikowane oraz od razu podejmowane są działania zaradcze. LGD w ankiecie przeprowadzonej wśród mieszkańców została oceniona bardzo dobrze, m.in. w takich dziedzinach jak: dostęp do informacji na stronie, organizowanie szkoleń oraz kampania promocyjna LSR, dostępność biura dla wszystkich zainteresowanych, możliwość korzystania z bezpłatnego doradztwa. W 2023 roku nie otrzymaliśmy żadnych rekomendacji mających na celu poprawę w którymkolwiek z zakresów naszej działalności. Nie pojawiły się również rekomendacje horyzontalne, będące następstwem nieprawidłowości przy wdrażaniu LSR.</p>

Część 7	Kontrole przeprowadzone w LGD przez podmioty inne niż samorząd województwa
----------------	---

L.p.	Organ kontrolujący	Termin kontroli	Rodzaj kontroli	Stwierdzone uchybienia	Zalecenia/Rekomendacje	Sposób wdrożenia zaleceń/rekomendacji
1.	-	-	-	-	-	-